

УДК 37:80

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-1\(35\)-112-124](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-1(35)-112-124)

Горпинюк Оксана Петрівна старший викладач кафедри іноземних мов, Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, 21018, тел.: (0432) 570-360, <https://orcid.org/0009-0009-4560-2762>

Гайдаєнко Ольга Федорівна старший викладач кафедри латинської мови та медичної термінології, Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, 21018, тел.: (0432) 570-360, <https://orcid.org/0009-0001-1547-794X>

Яценко Алла Леонідівна старший викладач кафедри іноземних мов, Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, 21018, тел.: (0432) 570-360, <https://orcid.org/0009-0005-8035-1330>

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ГРУПАХ РІЗНИХ РІВНІВ ПІДГОТОВКИ

Анотація. Сучасний світ визначається стрімким розвитком та зростанням міжнародних зв'язків у всіх сферах життя, зокрема в освіті та науці. Здобувачі вищої освіти стають активними учасниками глобальної спільноти, де знання іноземних мов визначає їхню конкурентоспроможність та можливість мати успішну кар'єру. Актуальний етап розвитку українського суспільства характеризується висхідною потребою та зацікавленістю у вивченні іноземних мов, які стають ключовим фактором для гармонійного вступу в глобальний інформаційний та культурний простір. Володіння іноземною мовою набуває значущості для розуміння світових культурних цінностей та використання новітніх інформаційних технологій.

Ця стаття фокусується на вивченні особливостей професійної англійської мови в медичних закладах вищої освіти. Здійснено аналіз новітніх методів, спрямованих на підготовку медичних студентів до використання англійської мови у професійній діяльності, враховуючи різний рівень їхньої підготовки та ролі викладача у цьому процесі. Основний акцент зроблено на інтеграції вивчення мови з медичними дисциплінами та важливості використання англійської мови у медичній практиці. У статті розглядаються різноманітні інтерактивні методи навчання, які спрямовані на поліпшення комунікативних навичок студентів під час вивчення професійної англійської

мови в медичних закладах вищої освіти, а саме рольові ігри, групові дискусії та проекти, симуляція медичних ситуацій, вправи на знання медичної термінології.

У статті також розглядаються проблеми подолання бар'єрів під час спілкування англійською мовою, роль міжкультурної комунікативної компетенції. Особливу увагу приділено питанню вивчення медичної термінології та необхідності її правильного використання в професійному медичному контексті.

Ключові слова: здобувач вищої освіти, інтенсифікація навчання іноземних мов, сучасні методи навчання, опановування іноземною мовою за професійним спрямуванням, розвивати пізнавальні здібності, бар'єри спілкування, продуктивна комунікація в іншомовних колах.

Horpyniuk Oksana Petrivna Senior Lecturer Department of Foreign Languages, National Pirogov Memorial Medical University, Pyrohova St., 56, Vinnytsia, 21018, tel.: (0432) 570-360, <https://orcid.org/0009-0009-4560-2762>

Haidaienko Olha Fedorivna Senior Lecturer Department of Latin Language and Medical Terminology, National Pirogov Memorial Medical University, Pyrohova St., 56, Vinnytsia, 21018, tel.: (0432) 570-360, <https://orcid.org/0009-0001-1547-794X>

Yatsenko Alla Leonidivna Senior Lecturer Department of Foreign Languages, National Pirogov Memorial Medical University, Pyrohova St., 56, Vinnytsia, 21018, tel.: (0432) 570-360, <https://orcid.org/0009-0005-8035-1330>

APPROACHES TO TEACHING FOREIGN LANGUAGES TO STUDENTS WITH DIFFERENT LEVELS OF LANGUAGE BACKGROUND

Abstract. The modern world is characterised by rapid development and growth of international relations in all spheres of life, including education and science. Higher education students are becoming active members of the global community, where knowledge of foreign languages determines their competitiveness and the possibility of a successful career. The current stage of development of Ukrainian society is characterised by a growing need and interest in learning foreign languages, which are becoming a key factor for harmonious entry into the global information and cultural space. Knowledge of a foreign language is gaining importance for understanding global cultural values and using the latest information technologies.

This article focuses on the study of the peculiarities of professional English in medical higher education institutions. It analyses the latest methods aimed at

preparing medical students to use English in professional activities, considering their different levels of training and the role of the professor in this process. The main emphasis is placed on the integration of language learning with medical disciplines and the importance of using English in medical practice. The article discusses various interactive teaching methods aimed at improving students' communication skills in learning professional English in medical higher education institutions, such as role-playing games, group discussions and projects, simulation of medical situations, exercises on medical terminology.

The article also focuses on the problems of overcoming barriers to communication in English and the role of intercultural communication competence. Particular attention is paid to the issue of learning medical terminology and the need to use it correctly in a professional medical context.

Keywords: higher education student, intensification of foreign language teaching, modern teaching methods, mastering a foreign language for professional purposes, developing cognitive abilities, communication barriers, productive communication in foreign language circles.

Постановка проблеми. У зв'язку з карантинними обмеженнями, викликаними пандемією коронавірусної хвороби SARS-CoV-2, та розгортанням великої війни Росії проти України виникла необхідність швидкої адаптації традиційних методів викладання іноземних мов в медичних закладах вищої освіти. Вимоги до організації дистанційного навчання, встановлені законодавчими актами МОН та МОЗ України, а саме: Наказ «Деякі питання організації дистанційного навчання» № 1115 від 08 вересня 2020 р.; «Положення про дистанційне навчання», затвердженого Наказом МОН № 46625 від 25 квітня 2013 р. (зі змінами на підставі Наказу МОН № 1115 від 08 вересня 2020 р.); лист МОН «Щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій» № 1/9-249 від 14 травня 2020 р.; постанова МОЗ «Про затвердження Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів у закладах освіти в період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 42 від 30 липня 2020 р. тощо., створюють нові виклики для викладачів та студентів під час вивчення професійної англійської мови.

Крім того, підготовка кваліфікованих медичних кадрів, здатних ефективно взаємодіяти на міжнародному рівні та працювати в глобальному медичному середовищі, відкриває проблему необхідності розробки та впровадження ефективних методів та стратегій викладання, спрямованих на поліпшення рівня англійської мови у медичному освітньому середовищі та підготовку фахівців до успішного використання англійської мови на практиці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нові умови створюють можливості для реорганізації системи освіти, які залишаться актуальними й

після закінчення карантинних обмежень та військового конфлікту. Дослідження щодо поняття базових компетентностей та їх формування у майбутніх фахівців здійснюються як вітчизняними, так і зарубіжними вченими. Поняття мовленнєвої компетенції теоретично та практично обґрунтовано в працях А. Богуш, І. Зимньої, М. Пентилюк. Оптимальні шляхи формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців визначено в дослідженнях Н. Борисової, Л. Морської, С. Ніколаєвої, О. Тарнопольського, Н. Федчишин. Такі американські та англійські вчені, як Д. Белл, Т. Дадлі-Еванс, Г. Перрен, Т. Хатчінсон, проводять комплексні дослідження змісту та методів формування англійської професійно-орієнтованої іншомовної компетентності.

Останні роки відзначаються чимраз більшим інтересом до викладання англійської мови з професійною спрямованістю для студентів-медиків, який виявляється у роботах Р. Гришкової, В. Кушнір, Т. Бажан, А. Гулак, О. Колодницької та інших. Однак, проблема організації навчання в закладах вищої освіти для різних рівнів підготовки, включаючи вивчення методів, прийомів та засобів для його ефективного впровадження залишається досі невирішеною.

Тому **метою статті** є систематизація та аналіз особливостей викладання професійної англійської мови в медичних закладах вищої освіти для здобувачів різних рівнів підготовки. Ми маємо на меті визначити оптимальні методи та стратегії, спрямовані на підвищення якості навчання та забезпечення ефективного володіння іноземною мовою студентами.

Виклад основного матеріалу. Роль іноземних мов у сучасному світі надзвичайно важлива в контексті глобалізації та взаємодії між країнами, культурами та мовними особистостями. Іноземні мови стають ключем у забезпеченні ефективної міжнародної комунікації та сприяють взаєморозумінню в умовах різноманітності світового середовища. Знання англійської як міжнародної мови спілкування є вирішальним для розвитку партнерств, торгівлі та дипломатії. Її вивчення також сприяє міжкультурному взаєморозумінню, допомагаючи подолати культурні бар'єри та розвивати толерантність. Окрім того, велика частина освітнього та наукового контенту написана англійською мовою, що робить її вивчення ключовим елементом для отримання якісної освіти та участі в провідних наукових дослідженнях. У сучасній діджиталізованій епосі англійська мова дозволяє мати доступ до різноманітних онлайн-ресурсів й інформації, сприяючи технічному прогресу та інноваціям.

Особливості викладання англійської мови в професійних закладах вищої освіти (ЗВО) сьогодні набувають особливого значення, оскільки вони спрямовані на підготовку фахівців, які можуть успішно функціонувати в міжнародному професійному середовищі. Важливість цього аспекту визначається контекстом глобальної конкуренції та зростаючої потреби у

висококваліфікованих кадрах. Перш за все, особливості викладання англійської мови в професійних ЗВО включають адаптацію навчального процесу до вимог конкретних галузей та спеціальностей. Іншомовна підготовка повинна бути орієнтована на професійні навички та термінологію, яку використовують в конкретній сфері діяльності. По-друге, потрібно робити акцент на розвиток комунікативних навичок, необхідних для успішної взаємодії в професійному спілкуванні, що охоплює вміння ефективно вести переговори, писати професійні тексти, взаємодіяти з міжнародними колегами та клієнтами. По-третє, викладання англійської мови в професійних ЗВО повинно сприяти формуванню критичного мислення та аналітичних здібностей студентів, адже сучасний фахівець має не лише розуміти інформацію, але й адекватно оцінювати її та застосовувати в конкретних професійних ситуаціях.

Викладання англійської мови в групах різних рівнів підготовки є важливим завданням, що передбачає уважне врахування особливостей студентів на кожному етапі навчання та визначення їхньої мовленнєвої компетентності відповідно до CEFR (Common European Framework of Reference for Languages), який розподіляє володіння мовою на шість рівнів, починаючи від найнижчого (A1) до найвищого (C2) [12]:

- A1 (Starter) та A2 (Elementary):

На цих рівнях студенти ознайомлюються з основними словами, фразами та простими граматичними структурами. Акцент робиться на базовому словниковому запасі та можливості виражати прості ідеї.

- B1 (Intermediate) та B2 (Upper-Intermediate):

На цьому етапі студенти вже можуть вести прості бесіди, розуміти загальний зміст текстів, та використовувати складніші граматичні конструкції.

- C1 (Advanced) та C2 (Proficiency):

На цих високих рівнях студенти розуміють складні тексти, ведуть ефективні діалоги, вільно пишуть розгорнуті есе та використовують мову для академічних та професійних цілей.

Розуміння рівнів CEFR важливо для впровадження ефективних стратегій та розвитку мовленнєвої компетенції на кожному етапі вивчення англійської мови в медичних ЗВО. Так, на початковому рівні студенти вивчають основні граматичні часи (Present Simple, Past Simple, Future Simple), відмінювання дієслова to be, формування простих питань. Заняття будуть орієнтовані на розвиток навичок мовлення та сприймання на слух, використовуючи ігрові та рольові методики. На рівні A2 студенти розширюють словниковий запас та опановують нові граматичні часи (Present Continuous, Past Continuous, Present Perfect), модальні дієслова. Навчання на цьому рівні включатиме розмовні вправи та перекази текстів для підтримки комунікативних навичок.

На середньому рівні B1 студенти вивчають пасивну форму дієслова, герундій, Present Perfect Continuous та деякі розповсюджені ідіоми. Заняття спрямовані на вдосконалення комунікативних навичок, ознайомлення з фразеологізмами, сленгом та фразовими дієсловами. На рівні B1 студенти навчаються розуміти живе мовлення носіїв мови, складати розгорнуті твори та есе на різноманітні теми. Для досягнення цих цілей викладач може рекомендувати їм перегляд неадаптованих фільмів та серіалів з субтитрами, а також читання неадаптованої літератури для дітей.

На рівні B2, студенти вивчають усі часи, складнопідрядні речення, Conditionals, розповсюджені фразові дієслова та складні іменники. Заняття будуть спрямовані на вдосконалення мовлення та розвиток лексичних навичок для висловлення абстрактних ідей. Студент, який має рівень B2, легко розбирається у більшості матеріалів в Інтернеті, ЗМІ та соціальних мережах. Крім того, він має достатній рівень знань та практики, щоб самостійно читати неадаптовану художню літературу, фахову пресу та друковані видання з мінімальною допомогою словника. Він може дивитися англійські фільми та серіали без субтитрів частково або повністю, формулювати обширні тексти на абстрактні теми, уміє гарно узагальнювати інформацію та виділяти основні ідеї та думки. Важливим аспектом на рівні Upper-Intermediate є здатність мислити англійською та сприймати інформацію цілісно, не потребуючи перекладу на рідну мову.

На рівні C1 студенти знайомляться з усіма граматичними особливостями та лексичними тонкощами мови. Заняття будуть орієнтовані на практичне використання виразів, ідіом, розуміння сленгу та метафор. Студенти також вивчатимуть соціокультурні аспекти мови та розуміння її нюансів. Викладач буде пропонувати дивитися будь-які фільми, серіали, шоу та інші відеопрограми без субтитрів та додаткової адаптації, читати технічну та вузькоспеціалізовану літературу [3, С. 38].

На рівні C2 студенти мають можливість вдосконалювати словниковий запас та знання граматики. C2 передбачає вільне розуміння сленгу та його використання. Студент вже має глибокі знання про соціокультурні явища, які впливають на формування англійського суспільства та їх відображення у мові. Він може вільно та швидко говорити на будь-які теми без попередньої підготовки, практично як носій мови. Тому заняття будуть спрямовані на роботу з різноманітними професійно-направленими текстами, а також на використання виразного мовлення у високорівневих комунікативних ситуаціях.

Роль викладача у вивченні англійської мови вельми важлива на будь-якому рівні. Він мотивує студентів, створює індивідуальний підхід до кожного, стимулює комунікацію англійською мовою та забезпечує природне оточення для максимального розвитку всіх мовленнєвих навичок. Викладач

використовує різноманітні завдання та вправи, надає конструктивний фідбек та підтримує студентів на кожному етапі їхнього навчання. Крім цього, він залучає сучасні методи викладання англійської мови, які орієнтовані на інтерактивність, практичність та залучення студентів.

Наприклад, комунікативний метод робить акцент на розвитку навичок спілкування, в якому викладач виступає як організатор комунікативних завдань, сприяє діалогам та створює атмосферу для активної участі студентів. Метод інтерактивного викладання включає групові та партнерські завдання, відповідно викладач розробляє стратегії для ефективного спілкування між студентами [1, С. 10]. Застосування технологій в навчанні вимагає використання комп'ютерів, мобільних додатків, віртуальних реальностей для покращення продуктивності та цікавості уроків, тому завдання буде полягати у впровадженні інтерактивних програм та розробці відповідних завдань. Контекстуальне вивчення передбачає навчання мови в реальних сценаріях, пов'язаних з інтересами студентів, де викладач створює ситуації, які імітують реальні життєві події та сприяють розумінню мови в конкретному контексті.

Інтенсифікація навчання англійської мови визначається як ефективний шлях до досягнення високих результатів у короткий термін. Цей підхід ґрунтується на принципах оптимального використання часу та розкриття потенціалу студентів. Використання таких методів інтенсифікації, як сугестопедія, метод активізації резервів, емоційно-смісловий метод, сприяє швидкому розвитку комунікативних умінь [2, С. 15].

Ключовою ідеєю в інтенсивному навчанні є активна участь студентів у навчальному процесі для досягнення максимальних результатів. Використання різноманітних методів, таких як рольові ігри, музика, драматичні полілоги, є важливою складовою цього підходу. Вони сприяють активізації індивідуальних можливостей студентів та створюють емоційно насичене навчальне середовище.

Викладач при інтенсифікації навчання повинен володіти рядом ключових характеристик для успішного проведення занять. В першу чергу, це енергійність та мотивація, оскільки інтенсивне навчання вимагає високого рівня активності та позитивного налаштування. Гнучкість в плануванні та реалізації занять, а також стресостійкість, необхідні для швидкої адаптації до потреб групи та зміни підходів відповідно до ситуації. Комунікативність та творчий підхід відіграють ключову роль, оскільки важливо ефективно взаємодіяти зі студентами та створювати комфортне навчальне середовище. Зібраність та точність є необхідними для оптимізації часу та досягнення конкретних результатів у визначений період. Усі ці риси разом формують позитивний образ викладача, який сприяє успішному засвоєнню англійської мови студентами в умовах інтенсивного навчання.

Такий образ особливо необхідний при викладанні іноземної мови за професійним медичним спрямуванням, оскільки це вимагає специфічних

знань і навичок, які стосуються медичної термінології, комунікаційних вмінь та етикету у медичному середовищі. Вивчення медичної англійської мови у групах з різним рівнем підготовки студентів-медиків включає ряд ефективних педагогічних методів та форм оцінювання, спрямованих на максимальне засвоєння матеріалу та розвиток навичок мовлення.

Викладач використовує домашні завдання, індивідуальні додаткові вправи, презентації та реферати, що сприяє розвитку самостійності та активності студентів. Акцент робиться на практичному використанні опрацьованого матеріалу під час навчальних занять, особливо на лекціях та семінарах. Оцінювання студентів відбувається через контроль початкового, поточного та підсумкового рівня знань. Контроль початкового рівня визначається на перших заняттях, поточний контроль оцінює рівень знань студентів щодо останньої вивченої теми, а підсумковий контроль включає оцінювання всіх отриманих знань протягом певного періоду.

Важливим елементом вивчення є системність та систематичність в подачі матеріалу, що сприяє кращому засвоєнню студентами великого обсягу інформації. Застосування принципів доступності, міжпредметних зв'язків з фаховими дисциплінами сприяє ефективному навчанню медичної англійської мови в групах різного рівня підготовки.

Вивчення англійської мови за професійним спрямуванням в медичних ЗВО визначається як інтегрована дисципліна, яка об'єднує цикли вивчення загальної граматики, лексики та орфографії відповідно до рівнів CEFR, а також детальне вивчення словника та стилістики власне медичної галузі. Медична англійська мова розглядається як окремий курс, що представляє своєрідну «мову в мові». Цей курс тісно пов'язаний із клінічними дисциплінами загального медичного спрямування [5, С. 154]

Однією з ключових складових вивчення медичної англійської мови є навчання та накопичення професійної медичної лексики. Важливим аспектом стає вільне читання медичної літератури та розуміння усного спілкування, а також вміння ефективно спілкуватися з колегами та пацієнтами. У процесі викладання велика увага приділяється вивченню професійно-орієнтованої лексики. Навчальні програми включають граматичні теми, що сприяють роботі з медичним науковим іншомовним текстом, а також розвитку діалогічного мовлення для ефективного усного спілкування. Для цього у нагоді стануть:

- MedlinePlus Medical Dictionary: ресурс надає визначення та пояснення медичних термінів у доступній формі.
- Merriam-Webster Medical Dictionary: медичний словник від відомого видавництва Merriam-Webster.

- Coursera - Medical English and Healthcare Communication: курс, спрямований на розвиток медичної англійської та навичок спілкування в медичному середовищі.
- English for Healthcare - British Council: різноманітні матеріали для вивчення англійської в медичному контексті від British Council.
- «Medical Terminology for Health Professions» by Ann Ehrlich and Carol L. Schroeder: підручник, який допомагає освоїти основи медичної термінології.
- «Medical English Clear & Simple: A Practice-Based Approach to English for ESL Healthcare Professionals» by Patricia Ellman: навчальний посібник з акцентом на практичне використання медичної англійської.

Технічні засоби, відео- та аудіофайли використовуються для полегшення роботи з навчальним матеріалом. Це сприяє кращому засвоєнню та розумінню іноземної мови. Наприклад, мобільні додатки «Medscape» і «UpToDate» надають доступ до медичних новин, статей та термінології, а «Complete Anatomy» пропонує інтерактивні 3D-моделі анатомії. YouTube-канал «Osmosis» містить відеоуроки з медичних тем, які можна використувати для вивчення специфічної термінології та практики вживання її в реальних контекстах. Подкаст «BBC Learning English - Health and Fitness» спрямований на вивчення медичної лексики та тем здоров'я, а онлайн-курс «Alison - Introduction to Medical Terminology» використовує відеоматеріали для навчання медичної термінології.

Паралельно з активним вивченням медичної професійної мови, надзвичайно важливим є ознайомлення студентів із широковживаним медичним сленгом, який активно використовується в професійному оточенні та відіграє ключову роль у підвищенні комунікативної компетентності майбутніх медичних фахівців. Вивчення особливостей медичного сленгу не лише сприяє формуванню професійної комунікативної компетентності, але також і збагачує словниковий запас студентів загальноживаною лексикою. Це важливо для плідної інтерактивної мовленнєвої діяльності в англійськомовному медичному середовищі.

Медичний сленг, часто використовуваний лікарями та медичним персоналом, має свою власну унікальну лексику. Студенти, які мають розуміння цього медичного жаргону, можуть легше і ефективніше спілкуватися та взаємодіяти в англійськомовному медичному колективі. Відомі та активно вживані терміни в медичному сленгу, такі як «Doc» (лікар), «Gasser» (анестезіолог) або «Baby catcher» (акушер), є прикладами того, як медичний сленг відображається в їхній професійній комунікації. Ознайомлення з медичним сленгом додає динаміки мовленню студентів, роблячи його більш реалістичним та адаптованим до реальних умов медичного спілкування. Це сприяє не лише покращенню їхньої англійської мови, але й впевненості в спілкуванні в англійськомовному медичному середовищі.

Серед провідних моделей викладання для студентів нефілологічних спеціальностей виділяються ЕМІ (English as a Medium for Instructions) та CLIL (Content and Language Integrated Learning). Модель ЕМІ використовує англійську мову як засіб викладання інших предметів, надаючи можливість студентам вивчати мову в контексті своєї професійної сфери. CLIL спрямовано на інтеграцію мовного та змістового навчання, розвиваючи когнітивні та комунікативні навички студентів. Обидві моделі сприяють ефективному вивченню англійської та розвитку пізнавальних здібностей [6, С. 45].

У контексті викладання англійської мови для студентів нефілологічних спеціальностей важливо активізувати когнітивні процеси студентів. ЕМІ та CLIL дозволяють не лише вивчати мову як окремий предмет, але і використовувати її для засвоєння інших дисциплін. Це стимулює пізнавальні процеси, розвиває критичне мислення та сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

Викладання англійської мови для студентів медичних напрямків може виникати з деякими бар'єрами спілкування. Серед них ми виділяємо невпевненість у власних мовленнєвих навичках, страх перед помилками та невідповідність медичної термінології. Здійснення ролей ЕМІ та CLIL може допомогти подолати ці труднощі, оскільки заняття відбуваються в реальних ситуаціях, що вимагає використання англійської мови в медичному контексті.

З огляду на викладання англійської для медичних студентів, особливу увагу слід звертати на розвиток міжкультурної комунікативної компетенції. В контексті ЕМІ та CLIL студенти отримують можливість вивчати мову в аутентичних медичних ситуаціях, що допомагає їм не лише опанування термінологією, а й розуміти особливості міжкультурної взаємодії в медичному середовищі.

Ефективна комунікація в медичних та іншомовних середовищах вимагає від студентів особливих навичок, а саме мовленнєву та міжкультурну компетентність, емпатію, адаптивність, дотримання професійної етики та розуміння унікальних аспектів взаємодії. У сфері медицини, де важлива точність та ясність, студентам необхідно мати високий рівень мовної компетентності для успішного спілкування з колегами, пацієнтами та іншими фахівцями.

Вивчення міжкультурних аспектів взаємодії стає ключовою складовою успішної комунікації в іншомовному медичному колі. Студентам доводиться досліджувати різноманітні культурні підходи до лікування, етичні стандарти та форми спілкування з пацієнтами різних культур. Цей підхід сприяє формуванню відкритого та толерантного ставлення до пацієнтів і колег з різних країн.

Студенти повинні розвивати здатність до емпатії, проявляючи співчуття та розуміння до емоцій та потреб пацієнтів. Це важливо для створення довіри та ефективної взаємодії з пацієнтами у медичному середовищі. Комунікація в

медичних колективах часто передбачає співпрацю з різними фахівцями. Студентам важливо розвивати навички спільної роботи, взаєморозуміння та вирішення конфліктів для успішного функціонування в команді.

Медичне спілкування може бути різноманітним за своєю природою. Студенти повинні бути готові адаптуватися до різних, часом критичних, ситуацій, використовуючи відповідний стиль спілкування для побудови ефективних взаємин з пацієнтами та колегами. Їм також слід приділяти особливу увагу дотриманню етичних норм та збереженню конфіденційності. Висока професійна етика сприяє створенню довіри та підвищує рівень репутації.

Для покращення комунікативних навичок в іншомовному медичному оточенні використання інтерактивних методів є важливим елементом навчального процесу. Рольові ігри надають студентам можливість втілити різні медичні сценарії, включаючи взаємодію з пацієнтами та спілкування з колегами. Це сприяє розвитку навичок емпатії, висловлювання думок та адаптації до різних комунікативних контекстів. Групові дискусії та проєкти сприяють вивченню колективних рішень та вирішенню медичних питань у груповому форматі, що формує здатність обговорювати проблеми, надавати конструктивний фідбек та вирішувати завдання, які виникають в процесі спільної роботи [4, С. 52]. Симуляція медичних ситуацій полягає у створенні реалістичних сценаріїв, де студенти відтворюють роль медичних працівників у симуляційних вправах. Це розвиває їхні медичні навички та сприяє виробленню ефективних стратегій прийняття рішень в умовах, близьких до клінічної практики. Вправи на знання медичної термінології спрямовані на закріплення та активізацію медичної лексики. Вони включають вимову, написання, інтерпретацію та використання термінів у специфічних медичних контекстах. Використання цих інтерактивних методів не лише сприяє покращенню рівня англійської мови студентів, але й розвиває їхні комунікативні навички, що є важливим аспектом успішної взаємодії в професійному медичному середовищі.

Висновки. Викладання англійської мови у ЗВО сьогодні вимагає не лише розвитку мовленнєвих навичок, але і тих, які необхідні для успішної комунікації в професійному середовищі. Моделі викладання, такі як ЕМІ та CLIL, дозволяють інтегрувати мовне та змістове навчання, розвиваючи когнітивні та міжкультурні компетенції студентів. Заходи, спрямовані на розвиток ефективного вивчення англійської мови в різних групах студентів, повинні враховувати важливість системності та систематичності в навчанні, а також використання сучасних педагогічних підходів. Важливо відзначити, що вивчення мови в медичних закладах потребує комплексного підходу, а саме опанування термінологією, розвитку навичок міжкультурної комунікації, емпатії та адаптивності. Такий підхід допомагає студентам не лише вивчати англійську мову, а й успішно впроваджувати її в медичній практиці.

Отже, вивчення іноземної мови в контексті медичної освіти вимагає гнучкості, мобільності та інноваційних підходів для забезпечення ефективного розвитку комунікативних та професійних навичок студентів. Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у вивченні взаємозв'язку між рівнем мовленнєвої компетенції та успішністю студентів у міжнародному медичному спілкуванні. Також викликає інтерес дослідження стратегій культурної адаптації, які використовують студенти для успішної інтеграції в іноземне медичне середовище.

Література:

1. Бажан Т.О., Гулак А.М. Вивчення англійської мови в підготовці медичних працівників. Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах: матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Полтава: ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія». 2016. С.10-11.
2. Гришкова Р. О. Методика навчання англійської мови за професійним спрямуванням студентів нефілологічних спеціальностей : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. 220 с.
3. Карп'юк О. Д. Європейське Мовне Портфоліо: методичне видання. Тернопіль : Лібра Терра, 2008. 112 с.
4. Колодницька О. Д. Формування позитивної мотивації до вивчення англійської мови (за професійним спрямуванням) у студентів медичних ВНЗ за допомогою інтерактивних технологій і методів навчання. Медична освіта. 2018. № 4. С. 52-54.
5. Кушнір В. Особливості навчання фахового англомовного монологічного та діалогічного говоріння студентів-медиків. Педагогіка. 2022. №48. С. 154-158.
6. Нікітюк Л. Методи організації навчання іноземної мови у різнорівневих групах немовних спеціальностей. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». 2016. Випуск 60. С. 45-46.
7. Павловська Ю. В. Особливості організації заняття з англійської мови у різнорівневих групах студентів немовних спеціальностей. Педагогічні науки : збірник наукових праць НТУУ «Київський політехнічний інститут». Київ, 2012. Випуск 102. С. 163-169.
8. Budden J. Adapting materials for mixed-ability classes. British Council. Teaching Tips. Retrieved from: <http://www.teachingenglish.org.uk/language-assistant/teaching-tips/adapting-materials-mixed-ability-classes>.
9. Dudley Edmund Working with mixed-ability groups. Teaching Teenagers. Volume 25, Issue 1, 2020. pp. 59-61. Retrieved from: <https://www.modernenglishteacher.com/media/2805/dudley.pdf>.
10. Hordienko N. M., Lomakina L. V. Teaching EFL to Mixed-Ability Classes: Strategies, Challenges, Solutions. Advanced Education. National Technical University of Ukraine "Kyiv Politechnic Institute". Kyiv, 2015. 3-d Edition. P. 39-43.
11. Hwang Y. Effects of ability grouping on middle school students' affective outcomes. In H. Park & K. Kim Korean Education in Changing Economic and Demographic Contexts. New York, NY: Springer, 2014. P. 127-152.
12. Shank C. C., Terrill L. R. Teaching Multilevel Adult ESL Classes. Washington, DC: Center for Applied Linguistics. Retrieved from: http://www.cal.org/caela/esl_resources/digests/SHANK.html.
13. Tereshchenko Antonina, Francis Becky, Archer Louise, Hodgen Jeremy, Mazenod Anna, Taylor Becky, Pepper David and Travers Mary-Claire Learners' attitudes to mixed-attainment grouping: examining the views of students of high, middle and low attainment. Research Papers in Education. Volume 34, Issue 1, 2019. P. 425-444. Retrieved from: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02671522.2018.1452962>.

References:

1. Bazhan, T.O., & Hulak, A.M. (2016). Vyvchennia anhliiskoi movy v pidhotovtsi medychnykh pratsivnykiv [Learning English in the training of medical professionals]. Proceedings from: *Udoskonalennia yakosti pidhotovky likariv u suchasnykh umovakh – Improving the quality of medical training in modern conditions: materials of scientific.* (pp. 10-11). Poltava: VDNZU «Ukrainska medychna stomatolohichna akademiia» [in Ukrainian].
2. Hryshkova, R. O. (2015). *Metodyka navchannia anhliiskoi movy za profesiinym spriamuvanniam studentiv nefilolohichnykh spetsialnostei [Methods of teaching English for professional purposes to students of non-philological specialities]*. Mykolaiv : Vyd-vo ChDU im. Petra Mohyly [in Ukrainian].
3. Karpiuk, O. D. (2008). *Yevropeiske Movne Portfolio [European Language Portfolio]*. Ternopil : Libra Terra [in Ukrainian].
4. Kolodnytska, O. D. (2018). Formuvannia pozytyvnoi motyvatsii do vyvchennia anhliiskoi movy (za profesiinym spriamuvanniam) u studentiv medychnykh VNZ za dopomohoiu interaktyvnykh tekhnolohii i metodiv navchannia [Formation of positive motivation to learn English (for professional purposes) among medical students using interactive technologies and teaching methods]. *Medychna osvita – Medical education*, 4, 52-54 [in Ukrainian].
5. Kushnir, V. (2022). Osoblyvosti navchannia fakhovoho anhlo-movnoho monolohichnoho ta dialohichnoho hovorinnia studentiv-medykiv [Peculiarities of teaching professional English monolingual and dialogic speaking to medical students]. *Pedahohika – Pedagogy*, 48, 154-158 [in Ukrainian].
6. Nikitiuk, L. (2016). Metody orhanizatsii navchannia inozemnoi movy u riznorivnykh hrupakh nemovnykh spetsialnostei [Methods of organising foreign language teaching in multilevel groups of non-linguistic specialities]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Serii «Filolohichna» – Scientific Notes of the National University of Ostroh Academy. Series "Philological"*, 60, 45-46 [in Ukrainian].
7. Pavlovska, Yu. V. (2012). Osoblyvosti orhanizatsii zaniattia z anhliiskoi movy u riznorivnykh hrupakh studentiv nemovnykh spetsialnostei [Peculiarities of organising English classes in multi-level groups of students of non-linguistic specialities]. *Pedahohichni nauky – Pedagogical sciences*, 102. Kyiv, 163-169 [in Ukrainian].
8. Budden, J. Adapting materials for mixed-ability classes. British Council. Teaching Tips. Retrieved from: <http://www.teachingenglish.org.uk/language-assistant/teaching-tips/adapting-materials-mixed-ability-classes> [in English].
9. Dudley, Edmund (2020). Working with mixed-ability groups. Teaching Teenagers. Volume 25, Issue 1, 59-61. Retrieved from: <https://www.modernenglishteacher.com/media/2805/dudley.pdf> [in English].
10. Hordienko, N. M., & Lomakina, L. V. (2015). Teaching EFL to Mixed-Ability Classes: Strategies, Challenges, Solutions. Advanced Education. National Technical University of Ukraine “Kyiv Politechnic Institute”. Kyiv. 3-d Edition, 39-43.
11. Hwang, Y. (2014). Effects of ability grouping on middle school students’ affective outcomes. In H. Park & K. Kim Korean Education in Changing Economic and Demographic Contexts. New York, NY: Springer, 127-152.
12. Shank, C. C., & Terrill, L. R. Teaching Multilevel Adult ESL Classes. Washington, DC: Center for Applied Linguistics. Retrieved from: http://www.cal.org/caela/esl_resources/digests/SHANK.html [in English].
13. Tereshchenko, Antonina, & Francis, Becky (Ed.). (2019). Learners’ attitudes to mixed-attainment grouping: examining the views of students of high, middle and low attainment. Research Papers in Education. Volume 34, Issue 1, 425-444. Retrieved from: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02671522.2018.1452962> [in English].

